

INTERNACIA FERVOJISTO

2009.3

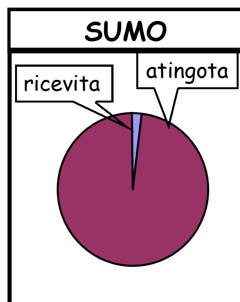
Parto de la partoprenantoj en VIFES / IFES

La reloj ligas la landojn, Esperanto la popolojn

Historia libreto okaze de la 100 jariĝo de IFEF

Jam ekzistas tri historiaj libretoj de IFEF memorigantaj ĝian movadon ĝis la jaro 1999. Sed ĉu ne estus interese kolelti la memoraĵojn de la nuna epoko (1999-2009) kaj eldoni novan historian libreton cele al konservi papere la IFEF-okazintaĵojn?

IFEF-estraro proponas, tiucele, malfermi fonduson. Pro tio, estus necese havigi sumon de 5 000 € por la realigo de du-tri-centpaĝa dokumento eldonota tri cent ekzemplere.

Por ke ni havu kompletan bildon de la IFEF-movado dum 100 jaroj, helpu la realigon de tiu projekto :

- ***per la kolekto de viaj enlandaj arkivoj,***
- ***per financa helpo al tiu fonduso (bonvolu***
- ***sendi monhelpon al nia kasisto kun mencio***
- ***de la fonduso).***

Frontpaĝe.

Jen kelkaj partoprenantoj de la VIFES/IFES okazinta en Rumanio.

Vidu artikolon en la venonta paĝo.

Enhavo

La 1-a VIFES / 50-a IFES ..ĉu komenco, daŭrigo aŭ fino ?

...."ĉu nia Vicĉefkomitatanino ne havas ankoraŭ rezervajn surprizojn? Ĉu ne ree sekvu Rodica al Rodica?"...

...tiel finiĝis pasintan februaron la raporto de ŝercema sinjoro Martin Stuppnig, post lia partopreno en la 49-a IFES en Poiana Braŝovo, en 2008.

Kial li parolis pri surprizo?...Čar tiam la skisemajno okazis por la kvara fojo (kaj du jarojn sinsekve : 2007, 2008) en Rumanio, do, estus mirakle, ke ĝi denove okazu en la sama lando.

Evidentiĝis tamen, ke la "amikeca" aludo de nia preskaŭ familiano Martin, fariĝis nova grava tasko por la membroj de la klubo "Amikeco" de Braŝovo. Čar neniu alia landa asocio sinproponis por organizi tiun aranĝon, honore al la 50-a IFES, ni transprenis denove la torĉon. Či-foje, kiel novbaptita "Vintra Internacia Fervojista Esperanto Semajno".

La programo orientiĝis tiudirekten, tiel ke mankis skikonkurso....sed okazis jam tradicia sledkonkurso kun multnombra partopreno, en sunbrila kaj belega vintra tago kun freŝe falinta neĝo. Gajnis la pokalon Gina CIOBAN (Rumanio) kaj la duan premion Christian EPPLER (Aŭstrio). S-ro Martin STUPPNIG enmanigis al la gajnintino belegan pokalon kiun ofertis ĉiama subtenanto de nia aranĝo, la urbestro de Arnoldstein, s-ro Erich KESSLER...

Čiu vespere okazis komuna programo.

Interkona vespero koincidis kun la karnavalo...tiel ke je la komenco estis malfacile interkonatiĝi kun la aliuloj kaŝitaj sub la maskoj. Despli granda estis poste, la plezuro rekoni bonajn kaj malnovajn geamikojn sub la maskoj de sovaĝaj, malamikaj bestoj !

La turisma programo kontentigis kaj novajn, kaj jam kutimajn partoprenantojn... ĉar oni proponis interesajn vidindaĵojn (inter alie, la unikan en Transilvanio, laŭ arkitekta stilo, bone konservitan fortikitan preĝejon Preĵmer, heredaĵon de UNESKO).

La vesperajn prelegojn prezentis niaj gastoj Martin STUPPNIG el Arnoldstein, Aŭstrio, kaj Peter KUHNEL, el Berlino, kiuj parolis pri siaj urboj, regionoj kaj E-kluboj.

Ni ne forgesis renkontiĝi por fari komunan foton en la Skuaro ESPERANTO, kies inaŭguro okazis kadre de la 57-a IFEF kongreso en 2005, en Braŝovo.

Kompletigis nian programon, por la unua fojo organizita, la tut-semajna staĝo de Esperanto...

Lerte instruis la 29 komencantojn inĝ. Peter KUHNEL (denaska esperantisto) pere de la metodo Cseh. La partoprenantoj ekzameniĝis je la fino de la staĝo kaj ricevis atestojn. E-lernolibrojn kaj belajn T-ĉemizojn ricevis por la unua premio f-ino Rusalca BUTUC, studentino, kaj por la dua premio Adriana BACIU, juna flegistino kiu eksciis pri Esperanto dum tiu staĝo.

Pluraj partoprenantoj (inter kiuj multaj gejunuloj) esprimis la deziron daŭrigi la lernadon de Esperanto, tiel ke, ek de nun, ĉiun mardon okazos vespera renkontiĝo tiucela, en la nova sidejo de esperanta klubo "Amikeco", en Braŝovo.

Krome, Laura ȚIBULEAC, studentino en Bukaresto, intencas traduki en la novlernitan lingvon la propagandilojn por diversaj turismaj agentejoj de la ĉefurbo kaj de la aliaj distriktoj de Rumanio. Sukceson al ŝi!

Čar temis pri la organizo de jubilea evento, ni deziras danki al kelkaj karaj eksterlandaj geamikoj kiuj, pere de sia grava helpo, faciligis al ni, la organizantoj, la prezentadon de la historio de IFES okaze de tiu 50-a datreveno. Temas pri Jindrich Tomišek, Ládislav Lani kaj Magdalena Feifiĉova, pri Petr Chrdle kaj Laurent Vignaud, pri Lene kaj Jan Niemann kaj, ne en la lasta vico, pri Astrid Birkbark kaj Erik Mortensen, kies manko iom tristigis nin. Čiuj sendis al ni interesajn informojn kaj kortuŝajn fotojn pri pasintaj IFES-oj, tiel ke ni havis la bildon de la evoluo de tiu amikeca aranĝo laŭlonge de la lasta duonjarcento.

Ni ankaŭ dankas al tiuj, kiuj salutis kaj bondeziris nin : Astrid Birkbark, Jindrich Tomiŝek, Jana Krizkova, Ladislav Lani, Denise Happi Fosso, Sylviane Lafargue, Achim Meinel, Zlatko Hinŝt, Leopold Patek, Han Zuwu. Ču mi forgesis mencii ion gravan ?...........

Jes! Por la unua fojo, sub aŭspicioj de esperantista aranĝo kuniĝis la membroj de ĉiuj asocioj de la rumana landa sekcio de FISAIC, nome UAAIFR. Kaj ne nur kuniĝis! Tiuj asocioj proponis ege ĉarmajn programerojn : popoldancojn (Craiova), kanzonojn (Galati), skeĉojn (Iasi), ktp. La prezidanto de UAAIFR, s-ro Florin DOBRESCU kaj la direktoro de la Fervoja Distrikto de Braŝovo, inĝ. Aurel DICU multe subtenis nin kaj eĉ partoprenis la interkonan vesperon.

Tiel ke, entute, partoprenis la programon de la tuta semajno 6 eksterlandaj esperantistoj el Aŭstrio, Germanio kaj Belgio kaj pli ol 80 rumanoj.

Mi persone deziras esprimi miajn dankojn kaj rekonon al la Loka Komitato (la membroj de la klubo Amikeco", Braŝovo) : Gabriella kaj

Alexandru TIBULEAC, Cristina ALDESIU kaj Gina CIOBAN, Mihaela kaj Constantin MARCU kiuj klopodis oferti al ĉiuj gastoj, ĉu eksterlandaj, ĉu rumanaj, la eblecon ĝui agrablajn momentojn en amikeca etoso.

Kun preskaŭ 90 partoprenantoj, la aranĝo povus aspekti sukcesa, ĉu ne?
Sed, ĉu ni povas nomi ĝin vere internacia kun 90 elcentoj da rumanoj ?.... Aŭ, pli precize, ĉu ni povas nomi ĝin vere internacia fervojista semajno kun unu eksterlanda fervojista esperantisto?

Laŭ ni, la organizantoj, pli kaj pli mankas en fervojista medio la intereso por organizi aŭ partopreni internaciskale ĉi-tiun aranĝon, kiu ajn estus ĝia nomo.

Ĉu en 2010 sinproponos alia landa asocio por organizi VIFES-on?

Se JES, la tradicia vintra semajno plu okazos.

Se NE, ĉi-tiu 1-a VIFES estos ankaŭ la lasta..... ĉar certe Rodica ne intencas proponi "aliajn surprizojn".

Braŝovo, 03.03.2009
Prezidanto de REFA

psih. Rodica TODOR
(rodica_todor@yahoo.com)

Enigma akcepto: ” IFES / VIFES”!

Post rea rezigno de aliaj landaj asocioj de IFEF, denove kuraĝis transpreni la taskon lastmomente - *kaj jam la 3-an sinsekvan fojon* - nia vicĉefkomitatanino, d-rino Rodica TODOR, Rumanio!

Unuanime oni akceptis en la 60-a IFK novstilan aranĝon “VIFES”, konsiderante la “aktualan” strukturon de nia membraro - apenaŭ plu skianta. Estis provo iel pliviglig i kaj aktivigi nian federacion. Ni ne nur kongresu, sed kunvenadu ankaŭ en pli libera etoso, programo miksita – turisma, sporta, kultura, kleriga ktp.

Entuziasme oni krome elektis ŝin nova “responsulino” kaj signalis al ŝi konforman kunagadon. Kiel proponinto mi estis kontenta! Sed kio sekvis? Pri la procedo nia IFEF-membraro vere ne povas fieri! La organizantino kvazaŭ humilece petegis unuopulojn por partopreni la jam publikigitan aranĝon. Eĉ estrara salutmesaĝo ne alvenis! Estis antaŭviditaj akceptoj ĉe diversaj instancoj. Krome 80 rumanaj – grandparte novaj – volontuloj scivole atendis kontaktiĝi kun alilingvanoj.

Aspektas tiel, ke oni facilanime ” kvazaŭ ludas” kun seriozaj bonvolemuloj. Ĉu tia karaktero eniras ankaŭ nian federacion? Estas konate, ke sukceso provokas ”envion” kaj fiasko “malican ĝojon”! Ni do ne miru pri la stagno/ regreso de nia movado ĝenerale, kiun iom post iom forlasas - aŭ plene rezignas - eminentaj kapabluloj. Neniu miru, se la “enigma akcepto” same enigme malaperos!

Malgraŭ miaj ceteraj obstakloj, mi decidis partopreni la trian sinsekvan fojon samloke. Ja montriĝis, ke mi estos la nura eksterlanda IFEF-ano. Estis konvena okazo laŭeble efike realigi mian promeson, ke malgraŭ mia honorigo oni kalkulu kun mi! Mi provis mildigi la tristan situacion kun akompananta AEF-amiko, Christian EPPLER.

Mia publika agado ne limiĝas nur al nia movado. Tiele, min komisiis nia urbestro, s-ro Erich KESSLER, saluti la rumanajn gekolegojn kaj la resp. instancojn. Kiel jam kutime, li donis al mi pokalon kaj flageton por honorigi gajninton de ajna konkurso. Plian pokalon kaj diversajn memoraĵojn mi mem aldonis, tiom ke nur nova, forta valizo eltenis ĉion.

Jam alveturante direktis nin la organizantino al Predeal, kie tiutempe kunsidis la kompleta rumana FISAIC! En eleganta hotela salono mi havis la honoron reprezenti kaj salutparoli en la nomoj de nia landa asocio de IFEF kaj de nia urbestro! Nome, okaze de mia alveturo okazis en Vieno nia AFEF-estrarkunsido, kiu

komisiis min saluti niajn agemajn gekolegojn en Rumanio kaj la partoprenantojn de la 1-a VIFES! Sincere mi fieris, ke la rumana FISAIC respektoplene akceptis kaj pritraktis nian E-movadon, kio motivigis min eĉ al pli intensiva subteno de niaj rumanaj aktivuloj!

Sekvis mirinda semajno, kvazaŭ TRANSILVANIA (21-27.02.2009), kiun detale priskribi apenaŭ eblas. Tiurilate atendeblas pli aŭtenta raporto de la organizantino. Honore al la organizantoj kaj partoprenantoj mi tamen mencios almenaŭ la plej elstarajn eventojn. Unuavice mi menciu la horare perfektan programon - plenan okupigon zorgeman, de la akcepto ĝis la adiaŭo! La ŝanĝitan akcepton en la stacidomo "Predeal" mi jam menciis supre, kaj la adiaŭo okazis ĉe la trajno en la stacidomo "Bukareŝto Nord" - post bone elektita ĉefurba ekskurso!

La unua vespero/nokto abundis ĉiurilate. En aparta salono – en Braŝovo – okazis la interkona vespero, kiu fine "subiris" en la plenan salonon de karnavalaj festantoj. Kiu estas kiu? Videblis interesaj grupoj kaj unuopuloj, al kiuj ankaŭ ni du "kalvuloj" apartenis! La demaskigo ebligis la veran interkonatiĝon!

Okazis premiado kaj tombolo, al kiuj ĉiuj laŭvole kontribuis. Daŭra manĝado+trinkado – eĉ trifoja!!! (Estis jam tro!) Similan abundecon ni spertis ankaŭ en nia hotelo ĉe "servitaj" matenmanĝoj. Kiu atendis ĉi-rilatan mizeron en Rumanio, certe plene eraris! Tiom mi ankoraŭ nenie ricevis "servitan"!

Ankaŭ vetere ni estis dorlotitaj – sunbrilo ĉiutaga, tiele, ke la tuta semajno eterniĝos en niaj memoroj!

Neforgeseblaj geamikoj, kiuj vere sindone kunlaboris en la Loka Komitato! Kuracistino, d-rino Cristina ALDESIU, konstante akompanis nin, malgraŭ ŝia tiutempa pieda vundiĝo! Ŝi plene meritis la apartan honorigan pokalon de s-ro Martin STUPPNIG! Krome menciendas: Mihaela kaj Constantin MARCU, Gabriella kaj Alexandru TIBULEAC kaj Gina CIOBAN, kiu gajnis la sledan konkurson kaj ricevis la 1-an premion, pokalon de la urbestro, s-ro Erich KESSLER, Arnoldstein! Cetere, la duan lokon okupis mia samlandano, s-ro Christian EPPLER! Inĝ. Peter KÜHNEL, (Berlin) sekvis, sed unuavice li sukcesis gvidi multnombran E-kurson, en kiu la plej bonajn rezultojn (premiitajn) atingis: s-inoj Rusalca BUTUC, Adriana BACIU kaj Laura TIBULEAC!

Restas al mi, gratuli al ĉiuj! Sed tute aparte al nia senlaca "motoro" prezidantino, d-rino Rodica TODOR!

Refojan sinceran dankon!

Martin Stuppnig
(AFEF-vicprezidanto)

Jarraporto de la sekretario por la jaro 2008

Niaj mortintoj

Post la kolekto de la jarraportoj de la landaj asocioj, la nomoj de niaj malaperintoj estos legataj dum la plenkunsido en Triesto.

Membrostato

Post la kolekto de la jarraportoj de landaj asocioj, la aktuala membrostato estos altirebla de la jarraporto de la Vp.

En la jaro 2008, la membrostato, laŭ la pagitaj kotizoj, estis 616 anoj, el 20 landoj (inkluzive de 2 individuaj membroj el 2 landoj).

Interna laboro

Estrarkunvenoj

La estraro kunvenis dufoje ekster kongreso:

- la unuan fojon en Aspet (FR) 3.4.2008. La e-kunveno okazis dum la jarkongreso de FFEA 28.3-5.4.2008. Ĉeestis la Pr, Vp, Rd kaj Ks.

Mi bedaŭrinde ne eblis partopreni pro privataj kaŭzoj. Anstataŭ mi, Laurent Vignaud, la Ks, prizorgis la kompletan taskon pri la protokolo : surloke li protokolis, poste faris perretajn korektaĵojn ;

- la duan fojon la e-o renkontiĝis en Bologno (IT) 1.11.2008. Ĉeestis la kompleta estraro kaj la anstataŭantino de la Ĉk, s-ino Rodica Todor.

La kunvenon organizis la Pr Romano Bolognesi tuj post sia serioza malsano kiu ne malebligis lin okazigi la jam promesitan kunvenon.

La e-o traktis la kutimajn tagordojn .

Ĉefkomitatano(j)

La Ĉk prizorgis la cirkuleron, kun la Vp li kolektis la jarraportojn, preparis kongresproponojn, kun la Ks ĝisdatigis la adresaron de la IFEF-funkciuloj, dum la jaro ĉeestis kelkajn jarkunvenojn de l.a. En oktobro 2008, la Ĉk iĝis la Hm de sia l.a., ĈEA.

Evoluo en kelkaj landoj

Laŭ la raporto de la Ks, kompare kun la jaroj 2005 kaj 2006, la membrostato laŭ pagitaj jarkotizoj montras malkreskon.

Laborplano

Koresponda servo

Dum la 60a IFK en Poznano, etas nuligita la Fervoja Koresponda servo (FAS), kiel ne plu uzata, pli-malpli pro interreto.

Faka Komisiono

Pri la Komisiono zorgas s-o Jan Niemann kiel gvidanto.

Terminara sekcio

Pri la TS sukcese zorgas s-ro Heinz Hoffmann.

Bedaŭrinde, la perturbo en la programaro en Internacia Fervojunio (UIC) kaŭzis perdon de ĉirkaŭ 700 jam finitaj difinoj en datumbanko de UIC.

Denova difin-enigo okazas.

Fake Aplika Sekcio

Pri la FAS zorgas s-ro Ladislav Kovář.

La FAS kolektis kaj prizorgis dumkongresajn fakprelegojn. En Poznano okazis 4 fakprelegoj kaj la ĉefa prelego "Modernigo de la poznana fervojnodo 2006-2008".

Same, estis eldonitaj la 14-a kaj 15-a numeroj de Fervojfakaj Kajeroj, pri kio aparte meritas s-oj Niemann kaj Hoffmann

3.3.Fervojista kontaktkunveno dum la 93a UK Roterdamo (NL) (9-26.7.2008)

La fervojistan kontaktkunvenon ĉeestis 50 personoj el 12 landoj.

S-ro Gulyás kiel A-komitatano, parolis pri IFEF, pri pasinta 60-a IFK en Poznano kaj pri la venonta en Triesto. La ĉeestintoj interesiĝis pri la IFK en Triesto kiam la Federacio festos sian centjariĝon.

Aranĝoj

IFEF Skisemajno

49-a IFES okazis tre sukcese 23-29.2.2008 en Braŝovo (RO) kun 28 partoprenantoj el 4 landoj. La kvaran fojon, Rumanio sukcese organizis IFES-on.

Post kelkjaraj intencoj ŝanĝi la nomon de tiu vintra aranĝo, dum la 60-a IFK en Poznano, la IFES iĝis VIFES – Vintra Internacia Fervojista Esperanto – Semajno.

IFEF - Kongreso

60-a IFK okazis en Poznano 17-24.5.2008 kaj ĝin ĉeestis 169 kongresanoj el 17 landoj.

En la naskiĝlando le la kreinto de Esperanto, je amikeca etoso, ĉiuj programeroj estis plenumitaj kaj la kongreso estis sukcesa.

Eksteraj rilatoj

La kontaktoj kaj kunlaboro inter UEA kaj IFEF, kaj inter FISAIC kaj IFEF estas kontentigaj.

Laŭ la komitatdecido de Poznano, esperantistoj transprenis la tradukadon de FISAIC protokoloj el Esperanto al naciaj lingvoj.

Fina komentario

Mi gratulas ĉiujn fervojistojn pro la unua centjariĝo de la Federacio, esperante ke venos novaj (junaj) fortoj por porti la Federacion al la dua.

Zagreb, aprilo 2009 Marica BRLETIĆ, la sekretariino de IFEF

La francaj fervojistoj kongresis en Bretonio

De la 27-a de marto ĝis la 1-a de aprilo, 70 partoprenantoj ariĝis en Plounéour-Menez okaze de la 60-a kongreso de la Franca Fervojista Esperanta Asocio. Sub belega suna ĉielo, (iom raraĵo diras kelkaj pesimistoj), dum kelkaj tagoj, geamikoj ĝuis la kutiman bonan etoson kaj mergiĝis en la bretonan kulturon ; la tero de la fabeloj kaj de la legendoj.

Nova skvaro Zamenhof en Guimilleau

Komence de la restado, sub la gvido de nia prezidanto Sylviane Lafargue, ĉiuj partoprenis la kutiman ĝeneralan kunvenon, dum kiu estis traktataj la oficialaj punktoj. Dum tiu okazintaĵo, Christian Dardenne kaj Simone Baudelot ricevis honorigon per bronza medalo. Pro malhela estonteco nia asocio sin devigas varbi novajn membrojn. Tio estas la tasko de ĉiu el ni.

Poste, dum la tuta restado sekvis interesa programo entenanta lokan kulturon, feston kaj esperantaĵon. Pri tiu lasta, nia loka responsulo Jean Mevel esploris kun la urbestro de Guimillau la eblecon aldoni novan zamenhofan esperantan objekton (Z.E.O.). Tiele, sabaton matene, post la vizito de la kalvarioj en Saint Thégonnec kaj Guimillau, la ĉestantoj grupiĝis en la apuda ĝardenplaco nomota « Skvaro Zamenhof ». Post bonvena parolado de la urbestro, li kun nia prezidanto malvualis platon kaj ardezan tabulon sur kiu Jean Mével verkis resumon de la agado de nia Majstro. Fine de la manifestacio, honorvino regalis la partoprenantojn. Vespere, bankedo kaj kantistino ĉesigis tiun agrablan sabaton.

Dimanĉo estis dediĉita al la malkovro de la marbordo kaj ties turismaj lokoj. Tiel, ni vizitis Portsall (malfeliĉe konatan pro la nigra maro okazinta la 16-an de marto 1978 sekve de la alsabliĝo de la ŝipo « Amoco Cadiz »), terpinton « Sankta Mateo » kaj akvarion « Océanopolis » en Brest. Vespere esperantaj skeĉoj gaje plezurigis ĉiujn.

Estrarkunveno de IFEF

Marĝene de tiu kongreso, merkredon la 1-an de aprilo okazis la printempa estrarkunveno de IFEF. Post profito de la okazintaĵoj de la fervojista kongreso, la IFEF-estraroj kunvenis en la sama loko kaj la tutan tagon nia IFEF-prezidanto Romano Bolognesi kondukis la diskutojn.

Laŭvice la IFEF-estraroj plueniris en la estontecon de la IFEF-movado. Laŭ sia propra fako, ĉiu kunlaboranto detale rilatis la faritajn taskojn kaj, konsiderante la vidpunkton de la aliaj kolegoj, proponis farotajn agadojn. Kiel kutime, tiu labor-kunveno fariĝis en agrabla etoso.

Estraro pozas en Plounéour-Menez

Lundo ricevis temon pri la bretonaj legendoj. Ĉu veraj ĉu malveraj ? Ĉiu el ni pravigis sian propran opinion per sia persona percepto de la ekstermondaj fortoj. La tutan tagon, rakontanto gvidis nin tra origina loko nomata « LeYoudig ». Nia ĉiĉerono fabelis pri la koriganoj kaj aliaj strangaj noktaj vizitintoj de la erikejo. Tagmeze, en iama epoka restoracio, ni gustumis la bonegan regionan manĝaĵon nomatan « Kig ha Farz » (viando kaj farĉo). Posttagmeze ni vizitis la muzeon tute mankonstruitan de la estrino.
Vespere, loka folklora grupo kun tipaj kostumoj ĉarmis la spektantojn.

Mardo, lasta tago de vizito en Bretonio invitis nin al malkovro de marbordaj urboj. Matene aŭtobuso veturigis nin al fiŝ-aŭkcioj (criée) en Roscoff en kiu oni instruis nin pri la maniero de la vendado de la fiŝoj. Per diskretaj signoj de la aĉetontoj al la vendisto, tiu-ĉi konigas la prezon fiksitan laŭcirkonstance. Tagmeze, gvidantino atendis nin en la urbo Morlaix kaj dum piedirado tra la malnovaj kvartaloj ŝi klarigis la urban historion. Vespere Jean-Pierre Ducloyer prelegis pri « Esperanto kaj filatelo ». Li interesis nin pri la enigo de esperanto en la gravan filatelan produktaĵon.

Postplenplena tagrestado en la koro de Bretonio venis la tempo de rehejmiĝo. Ni forlasis la « Koriganoj-n » por venontjare iri sur la paŝoj de Jules Verne, grava verkisto naskiĝinta en Nantes kaj iama prezidanto de la loka esperanta grupo en Amiens.

Ek al la venonta kongreso en Nantes (19-24/03/2010). Ĝis revido

Jean Ripoche

Lokomotivo en koloroj de zoo

La unua ĉeĥa reklama lokomotivo, kies tasko estas propagandi zoologiajn ĝardenojn en Ĉeĥa Respubliko kaj en Slovakio, la 1-an de decembro 2008 je la 14.15 horo, tiris la rapidtrajnon el *Praha hlavní nádraží* (ĉefa fervoja stacio en Prago) al *Plzeň*. La Ĉeĥaj Fervojoj (ČD) kunlaboras ekde 2005 kun la *Unio de la ĉeĥaj kaj slovakaj zoologiaj ĝardenoj* en la kadro de la programo "***Per trajno al zoo***" sed ankaŭ trajnojn al *České Budějovice, Liberec, Ostrava* ktp. Iom post iom renkontos tiun ĉi lokomotivon homoj en tuta Ĉeĥa Respubliko kaj en Slovakio.

Sur la retpaĝoj : "www.cd.cz/zoo" troveblas detalaj informoj pri unuopaj zoologiaj ĝardenoj kaj kompreneble ankaŭ kiamaniere la plej bone atingi ilin per trajno. Al la programo aliĝis 15 zooj en Ĉeĥio,

Lokomotivo 363 078-7 enkape de la rapidtrajno R 854 antaŭ forveturo el Praha al Plzeň

kaj disponigas tiucele specialan lokomotivon.

Naturo, bestaro kaj ekologia trajntransportado, tio estas logika kunligo. Familioj kun infanoj krome povas uzi rabatotarifajn biletojn. La bluaverda lokomotivo kun motivoj de fremdlandaj bestoj trakcios ne nur rapidtrajnojn inter *Praha* kaj *Plzeň,* kaj 4 en Slovakio.

En kadro de komuna propagando aperis en magazino „Grand Expres“ speciala artikolo Per trajno al zoo, kiu resume informis pri zoologiaj ĝardenoj (baza karakterpriskribo, kontaktoj, kaj precipe atingeblo de la unuopaj zooj per trajno). La informoj ankaŭ aperis en la dua

eldono de la mapo *„Burgoj kaj kasteloj per Ĉeĥaj Fervojoj”*. En ĝi troveblas numero de la linio, nomo de la plej proksima fervojstacio kaj distanco de la fervoja stacio al zoo. Zoologiajn ĝardenojn, Ĉeĥaj Fervojoj ankaŭ propagandas per informaj anonctabuloj.

Ekzemple en la urbo Liberec, kie oni planas organizi la 63-an IFEF-kongreson en 2011, troviĝas la plej malnova zoo sur la teritorio de nuna Ĉeĥio, fondita kiel *Tiergarten,* aŭtune 1919.

Per trajno al zoo

Nuntempe la dektrihektara areo fieras pro pli ol 170 bestospecoj kun suma nombro de pli ol 950 unuopuloj. Nur en la Zoo de Liberec, oni povas spekti la plej nombran bredgrupon da ŝimpanzoj en Ĉeĥa Respubliko, krome iujn rarajn bestojn kiel takinon ĉinan, azenon somalian, blankan formon de tigro hinda (*panthera tigris tigris),* aglon kamĉatkian, aglovulturon "barbmentonan", krokodilon "kapfruntan" kaj aliajn.

Al tiu ĉi Programo de retro-reveno ankaŭ aliĝis la Zoo de Liberec. Oni bredas ekzemple la aglovulturon "barbomentonan" raran rabobirdon. Naskiĝas idoj, kiujn oni liberlasas en Alpoj por ke ili denove repopolumu la montaron.

Vizito de la Zoo Liberec apartenos al vizitlokoj dum la 63-a IFEF-kongreso en 2011.

Jindřich Tomíšek, (ĉk de IFEF)

Novaĵo el Rusio.

1.200.000 homoj laboras ĉe la plej granda dungisto de Rusio, la Rusaj Ŝtatfervojoj (RZD). RZD pro la krizo mondskala estas devigata ŝpari, kaj tial 250.000 dungatajn oni sendis al ‘deviga ferio’ … sen salajro. Por ĉ. 450.000 dungataj oni anoncis, ke ili laboros nur part-tempe.

Malgraŭ la ŝparo de tiuj agoj RZD antaŭvidas por 2009 deficiton de 50 miliardoj da RUB (ĉ. 1,1 miliardo da eŭroj). Ĝis fine de la jaro 2009 la fervojo antaŭvidas ŝuldon je 322 miliardoj da RUB (pli ol 7 miliardoj da eŭroj).

(*fonto: Der Landbote (Winterthur, CH), 11042009)*

La rigardoturo Petřín

La rigardoturo Petřín, pli ol 60 metrojn alta, estas unu el la plej famaj superstaranta Praha-n. Ĝia bazo troviĝas je alteco de 324 m-oj sur la monteto Petřín.

Historio

La rigardoturo estis konstruita okaze de la Landa Jubilea Ekspozicio en 1891 laŭ iniciato de fondintoj de la "Klubo de la ĉeĥaj turistoj" Vilém Kurz kaj Vratislav Pasovský kiel libera kopiaĵo de la Eiffelturo en Parizo.

Por la projekto konatigi al la ĉeĥa publiko en januaro 1890, d-ro Vilém Kurz verkis artikolon "Rigardoturo sur Petřín, bildo de la proksima estonto de Praha“.
La konstruaj laboroj laŭ la projekto de la inĝenieroj František Prášil kaj Julius Souček komenciĝis la 16-an de marto kaj finiĝis la 20-an de aŭgusto 1891.

Estis konstruita 11 metrojn profunda konstrubazo kaj sur ĝi oni fiksis 60 m-ojn altan ŝtalan turon 175 tunojn peza.

La kernon de la konstrukcio formas okangula tubego, en kiu funkcias lifto ; ĉirkaŭ ĝi serpentumas du helikaj ŝtuparoj kun 299 ŝtupoj – unu por iri supren, alia malsupren. La rigardoturo havas du plateformojn belvederajn, la supran 55 m-ojn alta.

La rigardoturo Petřín estis solene malfermita la 20an de aŭgusto 1891. La tuta turo estis dekoraciita en naciaj koloroj kaj sur la pinto flirtis ruĝa-blanka flago entute je 17 m-oj pli alte ol ĉe ĝia Pariza konkurantino ! La revo de ĉeĥaj turistoj plenumiĝis.

Samtempe kun la rigardoturo estis ankaŭ finkonstruita **perkabla transportilo** kaj jaron poste oni instalis magian **spegulan labirinton**.

En la 60-aj jaroj de la 20a jarcento oni sur la supraĵo de la rigardoturo, lokis antenojn por televido kaj radioelsendoj. En la jaro 1992, la televidelsendado finiĝis, restis nur radiodisaŭdiloj.
Rekonstruita lifto nun servas al la personoj kun malpli alta moviĝemo ; la rigardoturo estas unu el la ĉefaj turismaj celoj en la ĉefurbo.

Ek de la jaro 1998 la turon administras "Pražská informační služba“ (Informa Servo Praha).

Kelkaj teknikaj donitaĵoj :

La Transportilo perkabla Petřín estas surtera perkabla

transportilo plenumanta transporton de personoj al la supraĵo de Petřín en Praha.

La trafikado okazas sur reloj per sistemo de trenkabloj. La linio longas 510,4 metrojn. Posedas kaj ekspluatas ĝin "Dopravní podnik hl. m. Prahy a.s." (Trafika Entrepreno de la Ĉefurbo Praha a.k.)

I-a periodo, 1891-1921

En la unua periodo de ekspluatado (1891-1921) la linio longis 396,5 m-ojn. La averaĝa dekliveco 267 ‰ (maksimuma 295 ‰) siatempe estis la plej longa linio de tiu tipo en ***Aŭstrio-Hungarujo***. Konsistigis ĝin tri reloj kun larĝŝpuro 1000 mm, meze de la linio troviĝis mallonga preterpasejo. Kiel unu el sekurigaj elementoj estis uzata *dentorelo de Abt*.

Ŝtala kablo konsistis el 16 faskoj po sep dratoj en kanaba tubo kun diametro de 34 mm-oj.

La ĉefa pulio havis kavigitan lignogarnitan randon, por ke la kablo ne suferu pro frotado.

Du vagonoj kun kvar kupeoj, fabrikitaj de la firmao Ringhoffer, longis 7200 mm-ojn (laŭ projekta dokumento ili longis 7358 mm-ojn), larĝis 2 000 mm-ojn kaj povis maksimume veturigi 50 personojn. La vojaĝo daŭris 6 minutojn. En 1891 bileto por suprenveturo kostis 12 krejcerojn, por malsuprenveturo 6 kr. kaj bileto tien-reen 15 kr. Dum la sekvaj jaroj la prezoj ŝanĝiĝis. La transportilo perkabla trafikis dum la tuta jaro, en vintraj monatoj plejofte nur dum semajnfinoj, sed dum la vintro 1895/1896 ĝi netrafikis pro grandaj frostoj kaj problemoj kun akvo. La ekspluatado ĉesis en 1914. Post la fino de la mondmilito la trafikado denove funkciis en 1919 kaj 1920. Finon de ekspluatado en 1921 evidente kaŭzis manko de akvo. La linio iom post iom herbokovriĝis, la vagonoj staris senmove en

ambaŭ stacioj kaj iom post iom kadukiĝis.

II-a periodo, 1932-1965

La 2an de marto 1931 la ĝis tiam nefunkcian perkablan transportilon transprenis „Elektrické podniky hl. m. Prahy“ (Elektraj Entreprenoj de la Ĉefurbo Praha).
Okaze de la preparata Tutsokola kongreso en 1932 oni elektrizis la linion kaj ambaŭflanke iomete plilongigis ĝin (sur Petřín ĝis "Hladová zeď – "Malsata Muro“).

Laŭ propono de ČKD (Ĉeĥa-Moravia Kolben-Daněk) oni komencis la 4-an de novembro 1931 konstrui novan linion. Estis malkonstruitaj ambaŭ originaj liniostacioj, malmuntitaj reloj kaj malkonstruitaj ambaŭ trakveturiloj. Du novaj trakveturiloj, denove konstruitaj de la kompanio Ringhoffer estis surreligitaj la 3-an kaj 10-an de majo 1932.

Post esplorveturoj, fine de majo kaj komence de junio oni komencis la 5-an de junio 1932 regulan trafikadon. Interhaltejo *Nebozízek* en mezo de la linio funkciis la 9-an de julio 1932. La ekspluatado funkciis tutjare kun veturtempo de 4,5 min. (sen halto en Nebozízek).

La trafikado haltis dum la mobilizado en aŭtuno *1938* (unu monaton) kaj fine de la dua mondmilito en jaro *1945* (4 monatojn).

Post la milito okazis riparkonstruoj sur la linio inkluzive de konstruaĵoj kaj interŝanĝo de trenkablo, pli poste ankaŭ riparlaboroj antaŭ *spartakiadoj*, kiam oni antaŭvidis plimultigon da pasaĝeroj.

La 7-an de junio 1965 sekve de longtempaj pluvoj, la tertavoloj falis, glitis apogmuroj kaj la trafikado ĉesis. La 11an de junio oni ordonis komenci sekurigajn laborojn...

Tamen du jarojn poste denove okazis terŝovfaligo en meza parto de la linio. Pro sekureco oni deprenis de la trafikiloj bremskablojn kaj trenkablon.

Volontuloj tamen, longajn jarojn, en espero, ke la linio estos renovigita, bontenis boĝiojn, mekanikan kaj elektran aranĝaĵojn.

Teknika priskribo

La linio longas 511 m-ojn, kun niveldiferenco de 130,45 m-oj kaj maksimuma deklikveco 298 ‰.
Trakŝpuro : 1435 mm-oj, la linio : durela (unutraka), en mezo kun preterpasejo kaj trakforkoj de Abt.
Specialaĵo : uzo de bremskabloj, do anstataŭ kutimaj duopoj da pulioj estis uzataj kvaropoj. Dum la trenkablo trairas la maŝinejon kaj la trafikiloj estas suspensataj (pendigitaj) al ĝiaj ekstremoj, la bremskabloj estas en la maŝinejo

fiksitaj sur tamburoj kun bremso kaj en normala stato ili kuŝas sur pulioj en tuta longo de la linio.

La veturanta trafikilo estas en sia malsupro ekipita per sistemo de pulioj, kiujn la bremskablo suprenaltigas kaj gvidas inter pinĉteniloj (kleštiny) de la danĝerbremso (nouzová brzda). En kazo de disŝiro de la trenkablo la trafikilo alkroĉiĝas al bremskablo kaj bremso en la supre lokita maŝinejo haltigas ĝin.

Tiu ĉi sistemo estis uzita probable kaŭze de granda dekliveco de la linio kaj sekva antaŭtimo pri nesufiĉa efiko de la klasika danĝer-bremso, ekkaptanta la relojn.

III-a periodo, ekde 1985

Oni decidis renovigi trafikadon de la perkabla transportilo. Rekonstruado komenciĝis en januaro 1983. La traksidejo estis komplete renovigita. La mezan ŝovfaligitan parton de la linio, oni transpasis per monolita ponto, staranta sur pilonoj baziĝantaj sur solida roktavolo de la deklivo. Oni zorgoplene kontrolis originan teknikan aranĝaĵon, maŝinaron kaj sekurigaranĝaĵon. Estis aĉetitaj du novaj veturiloj, liveritaj de Vagonejo Studénka en kunlaboro kun vagonejoj en Poprad kaj Česká Lípa kaj Esplorinstituto de la Reltrafikiloj en Praha. Ili longas 12100 mmoj, havas 25 sidlokojn kaj 75 starlokojn. En fruntaj kabinoj kaj kajutoj troviĝas kondukistejoj. La linio longas 510,4 m-ojn; La aranĝaĵo kapablas transporti ĝis 2600 personoj/hore.

Perkabla transportilo al Petřín

Baza veturbileto kostas 26 ĉeĥajn kronojn (emeritoj 13), eblas uzi bileton de la urba trafiko dum ĝia validecdaŭro.

(Laŭ diversaj donitaĵoj preparis Jindřich Tomíšek kaj Ladislav Láni)

Žižkovská televizní věž
(Televidturo de Žižkov)

Žižkovská televizní věž (Televidturo de Žižkov) estas unu el la dominantaj de Praha kaj samtempe la plej alta konstruaĵo en la ĉeĥa ĉefurbo. La turo 216 metrojn alta estis konstruita en jaroj 1985-1992 fare de Vítkovické stavby Ostrava (Konstrua Entrepreno Vítkovice – Ostrava) laŭ projekto de la arkitekto Václav Aulický.

Ĝi situas je limlinio de urbaj kvartaloj Žižkov kaj Vinohrady. La konstruaĵo konsistas el tri cilindraj ŝtalaj tubegoj atingantaj komunan alton de 134 metroj.

La ĉefa tubego enhavas du rapidajn liftojn, kiuj veturigas supren al la antena superkonstruaĵo atinganta alton de 216 metroj. La tubegoj portas tri kajutojn. En alto de 66 metroj troviĝas restoracio. Elvideja kajuto situas je alto de 93 metroj.

Sur la plej alta kajuto troviĝas kvar televido- kaj ses radio-stacioj antenoj de mobilaj operatoroj kaj stacio por mezuri la kvaliton atmosferan en Praha. Teknika solvo de la aranĝaĵo mem alportis kelkajn novaĵojn.

En la jaro 2000 oni sur pilieroj lokigis verkon de David Černý nomata „Miminka“ (Suĉinfanetoj, angle "Babies"), montranta suĉ-infanetojn rampantajn supren kaj malsupren.

Ĉar ĝi trovis pozitivan reagon,

Arkitekto Václav Aulický

en 2001 oni instalis ĝin por ĉiam.
Iuj teknikaj donitaĵoj:
Alto: 474 m-oj super marnivelo, la turo mem 216 m-oj, videbleco el kajuto : ĝis 100 km-oj.
Maso de la turo: 11.800 tunoj.
La televidturo de Žižkov ekde sia finkonstruo en 1992 liveras diversajn servojn.

El elvidejo oni povas admiri ravan panoramon de Praha. La Televidturo de Žižkov ankaŭ liveras kvalitan televidan signalon por la tuta ĉefurbo kaj ties ĉirkaŭa regiono el disaŭdigilo lokita en la supraĵo de la turo.

El tri elvidejaj kajutoj en alto de 93 m-oj malfermiĝas surpriza panoramo de la urbo.

Dum klara vetero oni povas vidi lokojn ĝis distanco 100 km : Plzeň, Rakovník, Most, Teplice, Ústí nad Labem, Děčín, Česká Lípa, Liberec, Jablonec nad Nisou, Jičín, Hradec Králové, Poděbrady, Jihlava, Tábor kaj Písek.

En alto de 66 m staras klimatizataj kajutoj de restoracio por 52 personoj, kafejo por 54 kaj saloneto por ĝis 30 personoj. Tiuj ĉi restoraciaj aranĝaĵoj proponas ne nur elvidejon al Praha, sed ankaŭ specialaĵojn de ĉeĥa kaj monda kuirarto, eblon aranĝi negocajn renkontiĝojn kaj tagmanĝojn, geedziĝfestenojn, promociajn regalojn.

Baza enirbileto por elvidejo kaj restoracio kostas 150 ĉeĥajn kronojn.

Suĉinfaneto rampanta supren

Elkalkulita kliniĝo de la turo sur la supraĵo atingas ĝis 120 cm. En regula ekspluatado tiu ĉi kliniĝo ne estas rimarkebla, ĉar ĝi estas eliminata per speciala pendola vibradamortizilo.

Instalon de la digitala disaŭdigilo sur Televidturo de Žižkov por la ĉefurbo kaj ĉirkaŭaĵo la 6an de oktobro plenumis helikoptero „Kamov Ka-32a“, alinomata „fluganta argano“. Tiu ĉi helikoptero sukcesas porti ĝis 4 tunoj da ŝarĝo.

(Laŭ vikipediaj kaj aliaj donitaĵoj)
Preparis Jindřich Tomíšek kaj Ladislav Láni)

INTERNACIA FERVOJISTO
61-a eldonjaro

Dumonata fervojfaka revuo en Esperanto kaj organo de **Internacia fervojista Esperanto-Federacio**

Prezidanto: Romano Bolognesi
Via Misa 4
IT-40139 Bologna, Italio
"co16919@iperbole.bologna.it"

Vicprezidanto: István Gulyás
Rákos u 98
HU-1155 Budapest, Hungario
"kozsu13@freemail.hu"

Sekretario: Marica Brletić
Peruanska 12
HR-10090 Zagreb
"marica.brletic@hznet.hr"

Kasisto: Laurent Vignaud
3 Allée du Haras, App 132
FR-49100 Angers
Tel: +33 (0)2 41 20 19 40
"laurent.vignaud@free.fr"

Redaktoro: Jean Ripoche
5 Allée Murillo
FR-44300 NANTES
France
Tel/fakso + 33 (0)2 40 50 57 43
"jeanripoche@wanadoo.fr"

Franca poŝtĉekkonto:
Atentu:
Ĉekoj aŭ ĝiroj al **"Laurent Vignaud"**
9 293 74 Y NANTES
(ĝirante el eksterlando, aldonu 2 eŭrojn pli por bankelspezoj)
IBAN:
FR3320041010110929374Y03237
BIC-kodo: PSSTFRPPNTE

UEA-konto: iffk-o

Apermonatoj:
januaro, marto, majo, julio, septembro, novembro.

Redaktofino:
Ĉiam la 10-an de la antaŭa monato

Presejo:
Generaldirekcio de MAV
Andrássy ùt 73/75
HU-1062 Budapest, Hungario

"www.ifef.net"
ISSN 1397-4270
VIG 2003.494

Faka komisiono
GV: Jan Niemann
"niemann@kabelmail.dk"
SK: D-ro Heinz Hoffmann
"Hoffmann-IFEF@t-online.de"
SK: Inĝ Ladislav Kovář
"ladislav.kovar@worldonline.cz "

Tago de la virinoj en Japanio

Jen raporto de la Tago de la virinoj okazinta, la 8-an de marto 2009.

La Internacia Virina Tago de UN en Hiroŝimo ricevis sume 271 solidarecajn mesaĝojn el 69 landoj tutmondaj.

Dum unu semajno antaŭ la Tago ni havis ĉe urba Centro de Virina Edukado ekspozicion de la mesaĝoj, kaj la 8an en la kunveno de la Virina Tago ĉe urba Kultura Centro saman ekspozicion kun 300 vizitantoj.

En malfermo de la kunveno de la Virina Tago antaŭ 200 virinaj aktivuloj el 20 organizoj s-ino OSIOKA Taeko (edzino de la prezidanto de la "Japana Esperantista Ligo Fervojista") raportis pri la internacia interŝanĝo de la mesaĝoj per Esperanto, kaj voĉlegis kvin el la mesaĝoj.

Pri la evento du avantaĝaj ĵurnaloj informis, aparte menciis pri la mesaĝoj "interŝanĝitaj per Esperanto."

La aktivvrinoj aplaŭdis -as laboron de ni Esperantistoj.

Jen, la rezulto de la interŝanĝo de mesaĝoj :

Azio : Barato 2/ Ĉinio 6/ Israelo 4/ Irano 1/ Koreio 4/ Nepalo 2/ Pakistano 2/ Tagxikio 1/ Uzbekio 1/ Vjetnamio 2.

Afriko : Benino 1/ Konga Respubliko 2/ Malio 1/ Madagaskaro 1/ Niĝerio 1/ Sudafriko 1/ Tanzanio 2/ Togolando 1.

Oceanio : Aŭstralio 3/ Novzelando 1.

Mez-suda ameriko : Argentino 1/ Brazilo 10/ Ĉilio 1/ Ekvadoro 1/ Gvatemalo 2/ Kolombio 1/ Kostariko 1/ Kubo 3/ Meksikio 2/ Paragvajo 1/ Salvadoro 1/ Urugvajo 1/ Venezuelo 1.

Nordameriko : Usono 5/ Kanado 3.

Eŭropo: Albanio 2/ Armenio 2/ Aŭstrio 3/ Belgio 17/ Britio 3/ Bulgario 5/ Ĉeĥio 4/ Danio 1/ Estonio 2/ Finnlando 4/ Francio 62/ Germanio 14/ Grekio 1/ Hispanio 6/ Hungario 10/ Irlando 1/ Islando 2/ Italio 15/ Kroatio 1/ Latvio 1/ Litovio 1/ Luksemburgio 1/ Malto 1/ Nederlando 5/ Norvegio 1/ Pollando 6/ Portugalio 1/ Rumanio 2/ Rusio 7/ Serbio 3/ Slovenio 2/ Svedio 5/ Svisio 4/ Ukrainio 3.

S-ino OSIOKA Taeko
Vicprezidantino de komitato de la Internacia Virina Tago Hiroŝimo
Kontaktopersono de la komitato :
osioka@mail.goo.ne.jp